

кова критическо положение. Рѣдко турското незадоволство противъ турскитѣ висши управници е достигало до таквазъ степенъ. Вѣтърътъ, който духаше отъ кждѣ Босна и Ерцеговина, Сърбия и Черна-гора, и който не утихваше, попарваше и смазваше извѣстната турска надмѣнностъ. Тозъ духоморенъ вѣтъръ се усили още повече, кога се разчу въ Цариградъ новината за вълненията въ България. Отъ друга страна, прѣдставленията, нотитѣ, меморандумитѣ, изпращани и вржчвани на Високата Порта отъ великитѣ европейски сили раздражняваха още повече османското честолюбие. Турцитѣ въ Цариградъ търсѣха главнитѣ виновници на това тѣй незавидно и тѣй унижително и за тѣхъ сами, и за цѣлата империя положение. Тѣ глухо рѣмжаха противъ всички управници, противъ всички паши, мушири, везири, но и многома пѣкъ отъ тия послѣднитѣ посочваха отъ своя страна мълчешкомъ на самия Султанъ като на едникия и прѣмъ виновникъ на това положение.

Султанъ Абдулъ-Азисъ, който царуваше отъ 13/25 юния 1861 г., биде прѣдставенъ, поради благосклонната му политика спрѣмо могуществената му съсѣдка Русия, като прѣдатель на турската държава, прѣдатель още на ислямскитѣ интереси. Този слухъ, разнасянъ изкусно между турското население въ Цариградъ, възбуди пофанатичитѣ изпомежду му, възбуди особено софтитѣ и улемитѣ, и ги въоръжи съ ненавистъ и омраза противъ Халифа. Възползувани отъ това тѣй създадено враждебно настроение, нѣкои турски високопоставени държавници се сговарятъ помежду си за единъ държавенъ прѣвратъ. И прѣзъ нощта на 17-и срѣщу 18-и май, съзаклетничитѣ, между които и Митхадъ Паша, извѣстниятъ на българитѣ бивши дунавски *валия* (генералъ-губернаторъ), провъзгласяватъ за Султанъ Мурадъ V-и, племянникъ на